

Sažetak:

Institucijski elektronički repozitorij može biti bilo koja zbirka digitalne građe koju posjeduje, kontrolira ili diseminira određena institucija ili više njih, neovisno o svrsi ili podrijetlu. No u užem smislu, u kontekstu znanosti i obrazovanja, to su najčešće elektronički arhivi intelektualnih proizvoda zaposlenika fakulteta i sveučilišta, znanstvenika i studenata čiji je sadržaj dostupan korisnicima unutar i izvan sveučilišta. Osnovna obilježja takvih repozitorija su pripadnost instituciji, znanstveno-obrazovni sadržaj, kumulativnost i stalnost, te otvorenost i interoperabilnost. U izgradnji institucijskih elektroničkih repozitorija svoj interes pronalaze autori, povećavajući dostupnost i vidljivost vlastite znanstvene produkcije, njihove matične ustanove, okupljajući i predstavljajući na ovaj način svoj rad pred tijelima koja ih financijski podupiru, te šira javnost kojoj je omogućen uvid u rezultate uloženi proračunskih sredstava. Potrebu da znanstveno-tehnološki sustav koji se financira iz javnih sredstava bude otvoren za javnost naglašava i Vlada Republike Hrvatske preko dokumenta Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa pod nazivom *Znanstvena i tehnološka politika Republike Hrvatske 2006. – 2010. godine*.

U razvoju i upravljanju institucijskim repozitorijima vrlo često sudjeluju knjižnice. Na taj način svojoj tradicionalnoj ulozi prikupljanja, obrade, prijenosa i čuvanja objavljenih spoznaja knjižnice dodaju novu vrijednost. Uzimajući u obzir sve koristi koje institucijski repozitoriji nude i dio prepreka i poteškoća koje donose, Središnja medicinska knjižnica prihvatila se izgradnje Repozitorija Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Pripreme su započele krajem 2005. godine. Na samom početku bilo je potrebno osmisliti politiku rada, odnosno definirati vrste dokumenata koji će se prikupljati, formate dokumenata, metapodatke, istražiti propise vezane uz autorska prava, odrediti načine pohrane, nadzora i pristupa dokumentima, odabrati prikladan softver, te osigurati potrebne resurse. U izradu smo krenuli u travnju 2006. godine. Za programsku podlogu odabrali smo slobodno dostupni softver *EPrints* i uz pomoć informatičkog stručnjaka prilagodili ga našim potrebama. Repozitorij okuplja cjelovite tekstove doktorskih disertacija obranjenih na Medicinskom fakultetu, cjelovite tekstove članaka zaposlenika fakulteta objavljenih u recenziranim časopisima, konferencijska priopćenja, knjige i poglavlja iz knjiga, uz mogućnost uključivanja

i drugih vrsta građe ako se za to ukaže potreba. Objavljene radove članova naše ustanove identificiramo pretraživanjem knjižnici dostupnih izvora, nakon čega proučavamo politiku pojedinih nakladnika glede autorskih prava te kontaktiramo autore tražeći suglasnost za objavljivanje u repozitoriju i inačicu rada koju propisuje nakladnik. Studenti poslijediplomskog studija prilikom predaje doktorskog rada u fizičkom obliku imaju priliku odlučiti žele li svoj rad pohraniti u institucijskom repozitoriju ili ne. Pripremu i unos dokumenata i metapodataka obavlja osoblje knjižnice, a sadržaj repozitorija u cijelosti je slobodno dostupan svim zainteresiranim korisnicima.

Repozitorij Medicinskog fakulteta trenutno okuplja preko 150 radova, a dostupan je na URL: <http://medlib.mef.hr/>.